

Gledališka kritika

Vsaka nova politična komedija šteje

Iza Strehar: Vsak glas šteje, **SLG** Celje,
premiera 29. novembra

Petra Vidali

Kljub temu da je slovenska dramatika utemeljena na Cankarjevih političnih komedijah, jih imamo pri nas vse manj in manj," je v intervjuju z Izo Strehar v gledališkem listu diagnosticirala stanje dramaturginja **Alja Predan**. Ja, po eni strani se zdi, da je vse še točno tako, kot je napisal Cankar, in bi lahko Hlapce igrali pred vsakimi parlamentarnimi volitvami in Romantične duše pred vsakimi predsedniškimi, po drugi strani pa je politika postala nekaj, česar se nam, kot tudi ugotavlja dramaturginja, ne zdi več vredno niti smešiti. Iza Strehar (letnica 1992, diplomirana dramaturginja in magistrica scenaristike, v Me-stnem gledališču ljubljanskem so junija uprizorili njeno "dramedijo" Izkoristi in zavrzi me) je s satirično komedijo Vsak glas šteje poskušala dokazati nasprotno. Na prvi pogled je manipuliranje dveh prekaljenih političnih mačkov s predsedniškimi kandidati precej daleč od Romantičnih duš, Romantične duše se zdijo proti temu čista romantika. Ker ta dva sta za oblast pripravljena narediti res vse. Pri tem jima tudi pomagajo čisto vsi - novinarji, umetniki in znanstveniki -, ker so tudi oni za uresničitev svojih želj pripravljeni narediti vse. Vzpostavi se groteskna veriga uslug in protiuslug (ve se, kaj hočejo od novinarjev ali umetnostnih kritikov, bolj bizarno je, kaj hočejo ti v zameno). Ampak četudi je Vsak glas šteje drastična karikatura (iz) današnjega časa, sporočilno potrjuje Cankarja: okoli predsedniškega kandidata, ki volivcem rade volje priskoči na pomoč v gumijastih škornjih ali gasilski uniformi, se zbere vsa umazanija tega sveta.

V to osnovno zgodbeno nit, izdatno začinjeno s konkretnimi slovenskimi banalijami, se vpletata še dve, ženske in umetnost. Ženske so zaljubljene pesniške trape, s katerimi ultrašovinistični moški brutalno manipulirajo, potem pa se ženske uprejo, in to tako, da postanejo same akterke enake umazane politične igre. Hillaryjin kompleks, skratka.

Umetnost je zastopana z dvema

pojavnima oblikama. Smešenje sodobne vizualne umetnosti (instalacij in intervencij) je postalo že kliše in tudi v tej komediji ostaja na ravni anekdote. (Čistilka je posesala umetniško instalacijo - gramoz, umetnik je potem drago prodal sesalec lastniku sesalca ...) Res pa eksplicitno ne trdi, da je vsa sodobna likovna umetnost blef, pravi samo, da na umetniški blef padajo politični bleferji. Na drugi strani je poezija. S poezijo se želi proslaviti raziskovalna aferaška novinarka, s poezijo bi se po propadli kandidaturi rad ukvarjal propadli kandidat, ker da je poezija večna in izpira iz duše prah vsakdanjega življenja. Razplet pravzaprav potrdi, da politično telo in pesniška duša ne gresta skupaj, za novinarko je bila večna poezija samo začasna pavza, ob prvi priliki jo je zamenjala za aktivno soudeležbo v politiki.

To preigravanje stereotipov se dogaja hitro, kratke replike in kratki prizori so bili tudi dobra podlaga za to, da je uprizoritvena ekipa z Ajdo Valcl na čelu naredila dinamično predstavo. Na dobri javno-zasebni sceni se v pravem tempu in brez zastoja vrstijo igralci in igralko, ki znajo iz vsake svoje replike potegniti maksimalen komedijski učinek. **Renato Jenček** in **Andrej Murenc** sta zavzeta pokvarjenca, **Aljoši Koltaku** pristaja vloga kandidata za predsednika in pesnika, **Maša Grošelj** je prava tajnica, **Živa Selan** kot neukrotljiva kandidatova hči je, no, neukrotljiva. Uvode in intermezze spremlja dobra satira na slovensko zabavno glasbo.

Ob uprizoritvi nove slovenske politične komedije torej nismo trpeli, vprašanje, ali je politika vredna satire in satira vredna uprizoritve, pa ostaja.

Ustvarjalci uprizoritve

Režiserka Ajda Valcl, dramaturginja **Alja Predan**, scenografka Urša Vidic, kostumografka Sanja Grcić, avtorica glasbe Polona Janežič, lektor Jože Volk, oblikovalec svetlobe Jaka Varmuž, asistent kostumografke Maša Knez. Igrajo: Andrej Murenc, Aljoša Koltak, Maša Grošelj, **Renato Jenček**, **Živa Selan**, Igor Žužek, Tanja Potočnik in Tarek Rashid.

Maša Grošelj, Aljoša Koltak
in Andrej Murenc nabirajo glasove.
Foto: Jaka BABNIK